

Arhivska oznaka:
HR-DAZG-251

Naslov:
Zagrebački zbor (Zagrebački velesajam) (arhivski fond, 1909-1949)

Vrijeme nastanka:
1909-1946 g.

Razina:
Fond

Klasifikacija:
G..G.1..G.1.1..G.1.1.2. - Gospodarska i poslovna udruženja do 1945.

Sadržaj:
Fond se sastoji od raznovrsne dokumentacije koja svjedoči o nizu aspekata djelovanja Zagrebačkog zbora. Riječ je o dokumentaciji koja svjedoči o osnivanju, likvidaciji te radu upravnih tijela i specijalnih odbora Zagrebačkog zbora. Nadalje, u fondu se nalazi dokumentacija o upravljanju zemljištima i objektima, građevinska dokumentacija, opći spisi i korespondencija, dokumentacija o članovima društva te personalna i računska dokumentacija.

Najreprezentativnije gradivo fonda predstavlja dokumentacija o izvršavanju djelatnosti te tiskovine i fotografije. Dokumentacija o izvršavanju djelatnosti se sastoji od spisa koji svjedoče o organizaciji sajmovi i izložbi na Zagrebačkom zboru, prijavnica za sajmove i izložbe, ugovora o najmu dvorana i paviljona te godišnjih zaključnih izvještaja o sajmovima i priredbama. Među tiskovinama i fotografijama se pak mogu pronaći razna izdanja i publikacije Zagrebačkog zbora te službeni katalozi, pozivnice, letci, plakati, fotografije, novine i novinski izresci koji svjedoče o sajmovima i izložbama organiziranim na Zagrebačkom zboru. Pritom posebni značaj u vizualnom i umjetničkom smislu imaju fotografije i plakati koji su i analitički popisani. Osim tiskovina Zagrebačkog zbora, među tiskovinama su sačuvani i materijali drugih sajmovi u Jugoslaviji i inozemstvu.

Gradivo fonda nastajalo je u razdoblju od 1906. do 1949. godine. Zbog boravka vojnih vlasti na prostoru Zagrebačkog zbora na Savskoj cesti za vrijeme Drugog svjetskog rata, dio spisa je uništen bez evidencije o njima što znači da je pojedina dokumentacija u serijama ovog fonda fragmentarno sačuvana i necjelovita.

Količina:
20 Dužni metar

Jezik:
Hrvatski

Francuski

Njemački

Engleski

Mađarski

Poljski

Srpski

Češki

Rumunjski

Moderni Grčki

Talijanski

Nizozemski

Ruski

Turski

Pismo:

Latinica

Posjednik:

Državni arhiv u Zagrebu

Licenca:

Javno dobro

Mjesto:

ZAGREB

Grad Zagreb

Oznaka arhiva:

HR-DAZG

Povijest:

Arhivsko gradivo fonda preuzimano je u dva navrata. Prva primopredaja je započela 2. listopada 1947. godine (br. 369-GAP-1947.). Tog dana je najprije, bez zapisnika o primopredaji, Povijesnom arhivu grada Zagreba predan manji dio gradiva po dr. Anti Kustariću s naznakom da će se primopredajni zapisnik sastaviti naknadno. Tog dana je i arhivsko gradivo uneseno u knjigu ulaska pod brojem 304/1947. Ostatak gradiva pod tim brojem knjige ulaska izvršen je 31. ožujka 1948. godine kada je sastavljen i zapisnik o primopredaji (197-GAK-1948.). Primopredaja 31. ožujka izvršena je između Povijesnog arhiva grada Zagreba i Uprave Zagrebačkog velesajma koju je predstavljao tajnik Bogdan Iveković. Izvršena je na temelju naloga GNO u Zagrebu br. 10 231-I-1-1947 od 24. travnja 1947. Tom primopredajom preuzeta je većina današnjeg gradiva fonda.

Druga primopredaja izvršena je 19. listopada 1949. godine po likvidatoru Lavu Grliću na temelju rješenja Povjereništva za komunalne poslove GNO Zagreb br. 8727-IX-2-1949, a koje je Izvršni odbor GNO Zagreb prihvatio na sjednici održanoj 18. lipnja 1948. godine. Tom prilikom je preuzet manji dio računske dokumentacije (bilance, blagajnički i primanotni prilozi, knjigovodstvene knjige). Gradivo je upisano u knjigu ulaska pod brojem 606/1949.

Dio gradiva je Povijesni arhiv grada Zagreba predao i drugim institucijama. Arhiv je rješenjem br. 110-GAP-1947 od 29. travnja 1947. umjetnine preuzete od Uprave Zagrebačkog velesajma predao Gliptoteci grada Zagreba i Muzeju grada Zagreba. Gliptoteci su predana tri portreta (portret Rudolfa Erbera-Stojan Aralica, portret Josipa Ratkovića, M. Cl. Crnčić i portret kralja Tomislava-Franjo Cota). Muzeju grada Zagreba poslana su dvije reljefne geografske karte NDH te jedan sanduk negativa s izložbi Zagrebačkog zbora.

Sređivanje i obradu arhivskog gradiva napravio je arhivist Matko Rako u lipnju 2005. godine. Zbog utvrđenih manjkavosti provedena je temeljita revizija fonda 2025. godine. Reviziju je proveo arhivist Alen Boronić.

Grupa istaknutih hrvatskih gospodarstvenika osnovala je 1909. godine, na poticaj tadašnjeg zagrebačkog gradonačelnika dra. Milana Amruša, društvo Zagrebački zbor čija je svrha bila da priređivanjem izložbi i velikih sajmova intenzivira razvoj svih grana industrije i gospodarstva općenito. Privremeni odbor s ciljem osnivanja društva bio je ustrojen još 1908. Konstituirajuća skupština održana je 30. studenog 1909. Tada je privremeni odbor ovome društvu dao ime "Zagrebački zbor". Društvo je funkcioniralo na osnovu pravila koja je odobrila Zemaljska vlada Kraljevine Hrvatske,

Slavonije i Dalmacije 11. listopada 1909. Sjedište Društva bilo je u Zagrebu.

Prve izložbe organizirane su 1910., 1911. i 1913. na prostoru Sajmišta (danas prostor između Martićeve i Heinzelove ulice). Prvi svjetski rat prekinuo je na neko vrijeme organizaciju izložbi, pa je prva poslijeratna izložba održana tek 1922. Zbor je do 1942. redovito održavao svoje godišnje izložbe i sajmove, i to do 1935. na prostoru Sajmišta, a od 1936. na novom izložbenom kompleksu na Savskoj cesti. Od 1910.-1941. priređena su 34 međunarodna sajma i 37 raznih izložbi, ukupno 71 priredba.

Zagrebački zbor obavljao je djelatnosti do 1. studenog 1942. godine kad je njegove prostorije na Savskoj cesti zauzela vojska. Nakon završetka Drugog svjetskog rata društvo je pokušalo obnoviti djelatnost. Međutim, odlukom br. 16 513-1946 od 22. veljače 1946. Odsjek narodne sigurnosti Odjela za unutarnje poslove GNO u Zagrebu odlučio je raspustiti društvo. Istom odlukom započeo je i likvidacijski postupak. Zemljište, prostorije i djelatnost društva Zagrebački zbor je nakon likvidacije naslijedilo gradsko poduzeće Zagrebački velesajam koje je osnovano odlukom Općeg odjela GNO u Zagrebu br. 1013-1947 od 15. siječnja 1947. godine.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Opća napomena

Sređivanje, obradu i izradu sumarnog inventara je 2005. godine proveo Matko Rako, arhivist Odjela za sređivanje i obradu arhivskog gradiva Državnog arhiva u Zagrebu. Analitički popis i opis fotografija napravile su arhivistice Sonja Galina i Lea Kasabašić Meštrić. Analitički popis plakata izradio je u prosincu 2022. godine arhivist Vanja Devčić. Temeljitu reviziju fonda proveo je 2025. godine arhivist Alen Boronić uz stručnu pomoć arhivistice Klare Lazarević.

Opća napomena

"Zagrebački Zbor" je dao značajan doprinos u gospodarskom i kulturnom razvoju Zagreba i Hrvatske. Njegovim djelovanjem u Zagrebu i suradnjom sa značajnim poduzećima u Hrvatskoj, Evropi i svijetu nastalo je arhivsko gradivo od prvorazredne vrijednosti te je kao takvo predloženo za status kulturnog dobra. Sačuvano arhivsko gradivo može poslužiti kao izvor za proučavanje Goispodarstva i za svekolika druga istraživanja.

Opća napomena

Osobni podaci: NE;Autorska prava : NE

Napomena o sređenosti

Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-HDA-831

Naslov:
Štampar, Andrija (arhivski fond, 1880-1963)

Vrijeme nastanka:
1880-1963 g.

Razina:
Fond

Klasifikacija:
K..K.3. - Osobni arhivski fondovi

Sadržaj:

Gradivo iz ostavštine Andrije Štampara najvećim je dijelom vezano uz njegov dugogodišnji rad na području poboljšanja javnog zdravstva i higijene u domovini i u svijetu. Fond u najvećoj mjeri sadržava tri vrste gradiva: korespondenciju, dnevnike i fotografije. Razmjerno su dobro sačuvani Štamparovi osobni dokumenti (iskaznice, putovnica, uvjerenja, potvrde, vojna i mirovinska dokumentacija i dr.) te gradivo u vezi njegove smrti (nekrolozi, novinski članci, govori i dr.). Od manjih cjelina prevladavaju one koje se odnose na njegovu školovanje (svjedodžbe, prijepisi diplome i dr.); liječničku karijeru 1912-1918. (prijepisi dekreta, službena korespondencija, obavijesti, izvješća i dr.); javnozdravstveno službovanje u Kraljevini SHS/Jugoslaviji, Banovini Hrvatskoj i Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji (službena korespondencija, prijepisi dekreta, novinski članci i dr.); članstvo u akademijama (diplome, odluke i dr.) i hemeroteka (novinski članci u kojima se spominje Štamparov rad na poboljšanju javnog zdravstva, njegovi intervju i izjave, obljetnice rada, karikature i dr.), a sačuvana je i manja količina Štamparovih bilješki o zdravstvenoj zaštiti majčinstva i male djece, kao i nekim drugim temama. Štamparovi dnevnički zapisi o međunarodnom javnozdravstvenom angažmanu tijekom 1930-ih donose njegove dojmove s putovanja po Europi, Rusiji, SAD i Kini. Ovaj je segment Štamparove djelatnosti dodatno upotpunjen novinskim člancima iz stranog tiska, te tekstovima i izvještajima Štampara i drugih osoba. U manjoj je mjeri sačuvana i cjelina gradiva koja se odnosi na Štamparovu sveučilišnu profesorsku karijeru, prvenstveno kao predavača socijalne higijene i medicine na medicinskim fakultetima u Zagrebu i Beogradu (službena korespondencija, dekreti, planovi i programi i dr.) te dekana Medicinskog fakulteta u Zagrebu i rektora zagrebačkog sveučilišta, a treba spomenuti i brojna predavanja iz socijalne medicine i higijene koja je Štampar tijekom 1930-ih održavao u zemlji i inozemstvu. Potonja cjelina gradiva sadržajno obuhvaća novinske članke; pozivnice; plakate; službenu korespondenciju i dr. Štamparovo djelovanje i ključna uloga pri osnivanju Svjetske zdravstvene organizacije dokumentirano je kroz sačuvane zapisnike; bilješke i novinske članke. Štamparov autorski rad prvenstveno obuhvaća gradivo koje se tiče njegovih objavljenih knjiga i suradnje u novinama i časopisima. Tu su sačuvani tiskani primjerci knjiga i autorskih članaka, kao i koncepti dva vjerojatno neobjavljena teksta. Drugu veću cjelinu gradiva u fondu čini Štamparova korespondencija, većinom poslovna, u vremenskom rasponu 1907/1947. Manji dio korespondencije čini njegova prepiska sa članovima obitelji, prvenstveno drugom suprugom Desankom. Štamparov je pionirski rad na području socijalne medicine još za njegovog života honoriran brojnim nagradama i priznanjima, od kojih su neka sačuvana i u fondu (odluke, potvrde, diplome, hemeroteka i dr.). U istoj su seriji sačuvani i materijali (knjige, govori, izvješća i dr.) drugih autora u kojima se spominje Štampar, knjige i separati u kojima su mu autori napisali posvetu, kao i pjesme u stihovima koje su drugi spjevali njemu u čast. Treća značajna cjelina gradiva su fotografije (pozitivi). Među najstarijima su one Štamparova oca Ambroza na tečaju učiteljske škole u Petrinji iz 1880. te A. Štampara kao dječaka sa starijim sestrama. U manjoj su mjeri zastupljene privatne fotografije, a neusporedivo su brojnije fotografije s putovanja po svijetu, Škole narodnoga zdravlja u Zagrebu, konferencije Svjetske zdravstvene organizacije i drugih stručnih skupova,

fotografije u vezi poboljšanja životnih uvjeta na selu, A. Štampara s raznim osobama i nekoliko fotografija raznih osoba s njihovom posvetom Štamparu. Manja količina sačuvanoga gradiva odnosi se na Štamparovu drugu suprugu Desanku Ristović-Štampar i obuhvaća njen prijepis fakultetske diplome; dekrete o službovanju u Školskoj poliklinici u Zagrebu; molbu za odlazak u mirovinu te 13 komada korespondencije.

Količina:

2.2 Metar

Vrsta gradiva:

rukopisi

video snimka

fotografije

spisi

film

dijapozitivi

plakati

dnevnici

Jezik:

Hrvatski

Engleski

Njemački

Francuski

Srpski

Slovenski

Mađarski

Ruski

Kineski

Švedski

Pojlski

Španjolski

Češki

Turski

Moderni Grčki

Pismo:

Latinica

Ćirilica

Grčko pismo

Pojednostavljeno Kinesko pismo

Posjednik:
Hrvatski državni arhiv

Licenca:
Javno dobro

Zaštićeno autorskim pravom

Oznaka arhiva:
HR-HDA

Povijest:
Gradivo fonda darovala je Desanka Štampar (akv. 18/1965). Fotografsko gradivo i dijapozitivi čuvaju se u Središnjem fotolaboratoriju HDA, a filmsko gradivo u Hrvatskoj kinoteci (Hrvatskom filmskom arhivu).

Status dostupnosti:
JAVNO

Napomene:
Napomena o sređenosti
Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:
Tekst

Vrsta sadržaja:
Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:

HR-HDA-835

Naslov:

Truhelka, Ćiro (arhivski fond, 1826-1971)

Vrijeme nastanka:

1826-1971 g.

Razina:

Fond

Klasifikacija:

K..K.3. - Osobni arhivski fondovi

Sadržaj:

Gradivo fonda sadrži osobne dokumente (školske i gimnazijske svjedodžbe, potvrde položenih ispita, sveučilišna i počasne diplome, dekrete o namještenjima); korespondenciju; koncepte predavanja za studente ("Pračovjek", "La Tene", Brončano doba", "Etnologija brončanog doba na Balkanu", "Neolitsko doba", "Rimske terme", "Starokršćanska epigrafija", "Rimska epigrafija", "Numizmatika" i dr.), rukopisne radove ("Arnautske priče") i rukopisne bilješke (o heraldici, bosanskom i srpskom pravu); prijepise dokumenata; bibliografske bilješke o Truhelkinim radovima te fotografije. Manje cjeline sačuvanog gradiva odnose se na članove njegove obitelji: oca Ante Vjenceslava, majku Mariju rođ. Schön, sestru Jagodu te djecu Branimira Aleksandra i Agatu.

Količina:

0.2 Metar

Vrsta gradiva:

fotografije

hemeroteka

crteži

spisi

nacrti

Jezik:

Hrvatski

Njemački

Engleski

Francuski

Češki

Poljski

Moderni Grčki

Norveški

Srpski

Pismo:

Latinica

Ćirilica (srpska)

Latinica - gotica

Posjednik:

Hrvatski državni arhiv

Licenca:

Javno dobro

Zaštićeno autorskim pravom - Nositelja prava nije moguće pronaći ili identificirati

Oznaka arhiva:

HR-HDA

Povijest:

Gradivo fonda darovala je Agata Truhelka (akv. 11/1974).

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

[Napomena o sređenosti](#)

Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-HDA-1620

Naslov:
Hrvatski ured pri Promatračkoj misiji Europske zajednice (arhivski fond, 1991-1998)

Vrijeme nastanka:
1991-1998 g.

Razina:
Fond

Klasifikacija:
A..A.6..A.6.1. - Središnja državna tijela od 1990.

Sadržaj:
Najveći dio gradiva čine molbe, izvješća, zahtjevi i drugi spisi povjerljivog karaktera. Znatan dio gradiva odnosi se na korespondencije bez oznake povjerljivosti nastale u kontaktima Ureda sa ministarstvima i drugim upravnim tijelima te međunarodnim organizacijama. Osim navedenog, sadrži i različite sporazume, zakone, rezolucije, izvješća o stanju kulturne baštine, preglede dnevnih vijesti i slično. Fond sadrži i dokumentaciju nastalu na terenu ili u svrhu organizacije rada na terenu, Ured je izdavao naloge za misije, prikupljao podatke o rasporedu timova, izvješća o radu timova,
Dio gradiva sadrži molbe, prijave i testove kandidata, zatim popise zaposlenih, te računovodstvenu dokumentaciju, ekonomska izvješća, račune, putne naloge i ugovore.

Količina:
9 Metar

Jezik:
Talijanski

Hrvatski

Francuski

Engleski

Moderni Grčki

Pismo:
Latinica

Ćirilica (srpska)

Posjednik:
Hrvatski državni arhiv

Licenca:
Javno dobro

Oznaka arhiva:
HR-HDA

Povijest:
Gradivo je preuzeto po službenoj dužnosti od Ureda za europske integracije Vlade RH (akvizicija 35/99.).

Status dostupnosti:
JAVNO

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:

HR-HDA-1769

Naslov:

Radica, Bogdan (arhivski fond, 1905-1995)

Vrijeme nastanka:

1905-1995 g.

Razina:

Fond

Klasifikacija:

K..K.3. - Osobni arhivski fondovi

Sadržaj:

Gradivo sadrži osobne dokumente (putovnice, svjedodžbe, domovnicu, preporuke, fakultetske potvrde i diplomatske jamstvene dokumente i dr.); rukopisne radove, članke, tekstove govora i predavanja te razne bilješke B. Radice (uglavnom o vanjskopolitičkim prilikama u međuratnoj Jugoslaviji te o hrvatskoj poslijeratnoj povijesti, iseljenicima, istaknutim ličnostima i dr.) i dnevničke zapise; materijale korištene pri pisanju radova (kopi-je dokumenata i publikacija i dr.); privatnu i službenu korespondenciju; rukopise i tiskane radove drugih autora; razne tiskovine (novine, časopise, novinske isječke i članke); materijale The International League for Human Rights (korespondencija, bilteni, memorandum, materijali s kongresa), Hrvatskoga narodnog vijeća; fotografije i zvučne zapise. Također je zastupljeno i gradivo koje se odnosi na Radičinu novinarsko-diplomatsku djelatnost u novinskim agencijama, tiskovnim uredima, veleposlanstvima i vladi Kraljevine Jugoslavije; njegovo djelovanje u uredima, na projektima, u centrima vlade SAD i svjedočenja pred odborima i pododborima Senata SAD; njegovu nastavnu djelatnost na Sveučilištu Farleigh Dickinson u New Jerseyju; znanstveno-istraživačke teme kojima se bavio (među ostalim. Bruno Bušić, Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga jezika, Domovinski rat, Jugoslavija prije i tijekom Drugoga svjetskog rata, FNRJ/SFRJ i Josip Broz Tito, Milovan Đilas, Vladko Maček, Zvonko i Julienne Bušić - otmica američkog zrakoplova u rujnu 1976. i dr.). Dio gradiva fonda odnosi se na Radičino sudjelovanje na znanstvenim skupovima i radijskim emisijama; nagrade i priznanja; hemeroteku o Radici; njegovu smrt te druge članove njegove obitelji (supruga Nina rođ. Ferrero, kći Bosiljka, sin Leo, majka Pavica, otac Lovro, punac i punica Guglielmo Ferrero i Gina rođ. Lomboso i dr.).

Količina:

19.5 Metar

Vrsta gradiva:

rukopisi

crteži

fotografije

hemeroteka

fotokopije

zemljopisne karte

spisi

magnetofonske vrpce

gramofonske ploče

audio-kazete

zvučni zapisi

Jezik:

Hrvatski

Engleski

Talijanski

Španjolski

Srpski

Francuski

Albanski

Portugalski

Njemački

Slovenski

Mađarski

Moderni Grčki

Pismo:

Latinica

Ćirilica (srpska)

Grčko pismo

Posjednik:

Hrvatski državni arhiv

Licenca:

Javno dobro

Zaštićeno autorskim pravom - Nositelja prava nije moguće pronaći ili identificirati

Zaštićeno autorskim pravom - dopušteno nekomercijalno korištenje

Oznaka arhiva:

HR-HDA

Povijest:

Gradivo su darovali Ivo Banac (akv. 16/1996) i Bosiljka Radica (akv. 21/2001; 43/2006; 16/2021.). Jedan komad uložen je iz akvizicije raznog gradiva koje je poklonio Berislav Pervan (akv. 28/2020). Biblioteka B. Radice čuva se u Knjižnici HDA.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Opća napomena

Dio gradiva čuva se i u NSK (fond br. 255, pisama 276).

Napomena o sređenosti

Nesređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti